

Kvalitetsredovisning Vuxenutbildningen 2024

Innehållsförteckning

Beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet	3
Systematiskt kvalitetsarbete	3
Underlag	3
Fakta om verksamheten	4
Organisation	5
Ekonomi	5
Förutsättningar för arbetet	6
Medarbetarnas medverkan i kvalitetsarbetet	7
Elevernas medverkan i kvalitetsarbetet	7
Uppföljning av kvalitetsarbetet under året	8
Läroplanen för vuxenutbildningen	8
Uppföljning av egen regi	9
Uppföljning av leverantörer	10
Övriga områden	13
Sammanfattning	15
Egen regi	15
Extern regi	16
Prioriterade förbättringsåtgärder	16
Egen regi	16
Extern regi	16

Beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet

Vuxenutbildningen ska kvalitetssäkra sin verksamhet enligt skollagens fjärde kapitel. Det systematiska kvalitetsarbetet utgår från de nationella målen för vuxenutbildningens verksamheter och ska dokumenteras.

Huvudman ska säkerställa att systematiskt arbete sker och se till att uppkomna brister rättas till. All personal ska delta i kvalitetsarbetet. Kvalitetsredovisningen ger en lägesbedömning över hur Vuxenutbildningens verksamhet föregående kalenderår har uppfyllt de nationella kraven. I redovisningen ingår analyser av utbildningens resultat, men även dess förutsättningar. Den innehåller också verksamheternas utmaningar, utvecklingsbehov och framgångsfaktorer. Utifrån de resultat som framkommit efter analys planerar huvudmannen åtgärder som resulterar i utvecklingsområden. Vuxenutbildningens verksamheter redovisar sina resultat kalenderårsvis. Verksamheten pågår året runt och bedrivs i studieperioder.

Systematiskt kvalitetsarbete

Egen regi

Alla enheter inom VUX Huddinge följer upp måluppfyllelsen halvårsvis, medan elevernas resultat följs upp löpande. Uppföljning sker genom studiedagar och pedagogiska forum, liksom på lagmöten. Förstelärarna leder den fortbildning som planeras i enlighet med skolans behov och verksamhetens mål. Arbetet utvärderas årligen enligt Huddinge kommuns årshjul för uppföljning och systematiskt kvalitetsarbete, som kvalitetsredovisningen och verksamhetsplanen.

Extern regi

Vuxenutbildning i extern regi utförs av auktoriserade utbildningsanordnare. Det systematiska kvalitetsarbetet för extern regi utgår från styrgruppen för VUX5 som består av rektorer i Botkyrkas, Huddinges, Salems och Södertäljes kommuner samt en auktorisationskoordinator som samordnar arbetet. VUX5 rektorer genomför verksamhetsbesök och inspektioner, deltar vid dialogträffar samt finns tillgänglig för frågor.

Det systematiska kvalitetsarbetet utgår från ett årshjul där aktiviteter och insatser planeras och fastställs av styrgruppen. Avvikelse som inkommer under året dokumenteras. Inför varje verksamhetsår beslutar styrgruppen om ett antal utvecklingsområden. Dessa väljs utifrån vad som framkommit i föregående års kvalitetsarbete.

Varje år upprättar utbildningsanordnarna en kvalitetsrapport, som bland annat analyserar statistik kopplad till volymer, betygsresultat och avbrott. Tidsperioden omfattar 1 augusti till 31 juli.

I uppföljningen av Huddinges auktoriserade utbildningsanordnare finns ett antal områden som inspekteras, via kvalitetsrapporter samt via aviserade och oaviserade verksamhetsbesök. Uppföljningen ska säkerställa att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete hos anordnarna samt att utbildningen som ges följer avtal.

Vid verksamhetsbesöken förs en kvalitetsdialog där samtliga delar av kvalitetsrapporten går igenom. Framgångsrika arbetssätt, utvecklingsbehov och förbättringsåtgärder identifieras. Huvudmannen bedömer även om det finns brister i verksamheten. Anordnarna har även möjlighet att komma med synpunkter, exempelvis på samverkan med huvudmannen.

Underlag

Nedan följer en sammanfattning av metoder som kan vara aktuella i samband med uppföljning av likvärdighet och kvalitet i vuxenutbildningen:

- Intervjuer och dialogmöten
- Brukarundersökningar
- Kvantitativ datainsamling från verksamhetssystem
- Granskning av statistik
- Granskning av dokument, exempelvis betygsunderlag
- Verksamhetsbesök
- Kontroll av administrativa rutiner

Fakta om verksamheten

Kommunal vuxenutbildning är till för vuxna som saknar utbildning från grund- eller gymnasieskolan. På den kommunala vuxenutbildningen kan man också komplettera eller validera tidigare utbildning eller välja att påbörja en ny utbildningsinriktning. Från och med den 1 juli det år man fyller 20 år kan man börja läsa på kommunal vuxenutbildning. Dispens kan dock ges för yngre elever.

De nationella målen med kommunal vuxenutbildning är:

- Vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande
- Ge god grund för elevernas fortsatta utbildning
- Utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till näringslivet

Vuxenutbildningen i Huddinge tar årligen emot fler elever än gymnasieskolan. Den består av flera skolformsdelar:

- Kommunal vuxenutbildning på **grundläggande nivå** är till för personer som är bosatta i Sverige men inte har kunskaper motsvarande högstadiet.
- Kommunal vuxenutbildning på **gymnasial nivå** omfattar de som inte har fullständiga gymnasiebetyg eller vill göra en prövning för att höja sitt betyg. På den gymnasiala nivån finns såväl teoretiska ämnen som yrkesutbildning.
- Kommunal vuxenutbildning som **anpassad utbildning** riktar sig till personer som är 20 år eller äldre med en utvecklingsstörning eller förvärvad hjärnskada. Utbildningen finns på grundläggande och gymnasial nivå.
- **Svenska för invandrare, SFI**, ger grundläggande kunskaper i det svenska språket och kunskaper om det svenska samhället. Utbildningen ges på olika nivåer beroende på elevens bakgrund. SFI kan kombineras med en yrkesutbildning.

I egen regi erbjuder VUX Huddinge grundläggande svenska som andraspråk, utbildning för döva och personer med hörselnedsättning samt vård och omsorgsutbildning i kombination med svenska som andraspråk.

I extern regi erbjuds vuxenutbildningar av 23 utbildningsanordnare som är auktoriserade av kommunen. Utbudet är brett och Huddinge är en av de få kommuner i Stockholms län som erbjuder yrkesutbildningar inom samtliga yrkesområden. De utbildningar som inte finns inom det utbudet erbjuds i stället via interkommunal ersättning (IKE). Vuxenutbildningen har unika verksamheter som har många elever från andra kommuner och län, exempelvis svenska för medicinsk personal (SFM) och utbildning för hörselskadade och döva.

Tabell 1 Antal utbildningsanordnare per utbildningsform. Extern regi.

Utbildningsform	Antal utbildningsanordnare
SFI	6
Gymnasiala kurser (teoretiska)	16
Yrkesutbildningar	18

Organisation

Vuxenutbildningen består av Egen regi, Extern regi, Serviceenhet, Stöd och vägledning samt Enhetsstöd.

Figur 1 Organisationsträd för Vuxenutbildningen i Huddinge kommun

Rektor

Rektor för Vuxenutbildningen i Huddinge ansvarar för:

- Planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen på huvudmannanivå.
- Svenska för medicinsk personal (SFM).
- Utbildning i extern regi: SFI, gymnasial vuxenutbildning samt anpassad utbildning.
- Enheten Stöd och vägledning med studie- och yrkesvägledare, kurator och studieteam
- Enheten Ledningsstöd med verksamhetsutvecklare, SFI-samordnare samt auktorisationskoordinator

Biträdande rektor

Biträdande rektor har operativt ansvar för:

- Grundläggande svenska som andraspråk, egen regi.
- Svenska för medicinsk personal (SFM)
- Utbildning för döva och personer med hörselnedsättning, exempelvis svenska som andraspråk engelska, matematik och teckenspråk, egen regi.
- Vård och omsorgsutbildning i kombination med svenska som andraspråk, egen regi.
- Studieteamet (speciallärare, kurator, samhällsvägledare, studiecoach).

Administrativ chef

Vuxenutbildningens administrativa chef ansvarar för:

- Serviceenheten med tjänster och funktioner som arbetar gentemot egen regi samt alla auktoriserade anordnare.

Ekonomi

Vuxenutbildningen arbetar systematiskt för att minska kostnader. Fokus är fortsatt att identifiera kvalitetshöjande åtgärder inom ramen för budget. En åtgärd är att fortsätta öka andelen behöriga lärare som ger möjlighet att bedriva utbildning med ökad kvalitet. För att få ett bättre grepp om både kostnadsutveckling

och kvalitetsutveckling i jämförelse med andra kommuner pågick även under 2024 en genomlysning av verksamheten för att styra elevstatistiken mer exakt mot intäkter och kostnader. Under 2025 fortsätter arbetet med att utveckla nyckeltal för ekonomi och kunskapsresultat, så analysen blir mer pricksäker.

Under 2024 skedde en oförutsedd ökning av antalet elever folkbokförda i Huddinge som läst via annan kommun eller region, något som gett ökade kostnader. Även flytten till nya lokaler har inneburit en högre kostnad än budgeterat.

Kommunal vuxenutbildning finansieras dels av kommunala medel, dels av riktade statsbidrag. Även under 2024 sökte Vux Huddinge riktade statsbidrag som finansierar SFI för ukrainare.

Köp av verksamhet, lokalkostnader och varor och tjänster innebar vid årsbokslutet en avvikelse på minus 5,1 mkr. Detta kunde balanseras med intäkter och verksamheten landade på en avvikelse på minus 1,8 mkr, en avvikelse som i stort motsvarar lokalkostnadsökningen på 1,9 mkr.

Bedömningen är att verksamheten kommer att drivas inom budget under 2025 förutsatt att budgetramen justeras efter ökade lokalkostnader.

Förutsättningar för arbetet

Övergripande förutsättningar

Nya lokaler. Vuxenutbildningen flyttade till nya lokaler under 2024. Under våren förbereddes flytten och hösten präglades av själva flytten samt de organisatoriska förändringarna som flytten innebar. Utbildningen i egen regi sker nu på två adresser. På Paradistorget ges Svenska för medicinsk personal (SFM), vuxenutbildning för hörselnedsatta eller döva, Undersköterska i kombination med grundläggande svenska som andraspråk, Svenska för medicinsk personal (SFM), SFI-kartläggning samt nivåtestning. I paviljongen vid Kvarnbergsskolan ges svenska som andraspråk på grundläggande nivå samt Svenska för kvinnor med fokus på yrkesutbildning (SKY).

Ökat stödbehov hos elever. Elevernas stödbehov fortsätter att öka, främst på grund av inlärningssvårigheter eller att de saknar grundläggande kunskaper trots godkända betyg. Även antalet elever som har svårigheter orsakade av problem med hälsa, bostad, ekonomi eller kontakt med myndigheter ökar. För att möta elevernas behov av har studieteamet utökats.

Elevernas försörjning. Studier inom vuxenutbildning är studiemedelsberättigade och många elever finansierar sina studier genom studielån. Studier på SFI är undantaget, att studera enbart SFI berättigar inte till studiemedel, vilket gör att många avstår att läsa om de inte kan finansiera sina studier. Elever med funktionsnedsättning är särskilt utsatta eftersom de ofta hamnar mellan stolarna på grund av de regler som finns för olika typer av försörjning. Svårigheten att finansiera studierna gör att kontinuiteten för elevernas SFI-studier påverkas, liksom deras progression. Många arbetar heltid samtidigt som de studerar på distans, vilket i sin tur påverkar studierna negativt eftersom få har förutsättning att studera på distans.

Komvux utökade roll. Komvux har de senare åren fått en allt tydligare roll för arbetsmarknads- och integrationspolitiken, bland annat genom målet att vara bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen. Arbetsförmedlingen har fått ett ökat uppdrag att anvisa fler individer till studier inom vuxenutbildningen. En lokal överenskommelse innebär att studie- och yrkesvägledare på Vux Huddinge har organiserat vägledning för Arbetsförmedlingens deltagare. Andelen unga som behöver vuxenutbildning för att slutföra sin gymnasieutbildning ökar och Vuxenutbildningen har under året samverkat nära gymnasieskolorna för att vägleda elever som behöver komplettera sina gymnasiekurser. Vuxenutbildningens verksamhet behöver tydligare utvecklas att tillgodose den inriktningen i linje med strukturprogrammet.

Extern påverkan. Att planera och dimensionera vuxenutbildning är komplext och påverkas av olika externa faktorer som andelen icke godkända gymnasieelever, demografiska förändringar, aktuella bristyrken samt prognoser för migration och konjunktur. Volymerna inom vuxenutbildning har minskat de senaste åren, troligen beroende på en stark arbetsmarknad samt minskad invandring.

Egen regi

Strukturprogrammet har inneburit en bärande inriktning för verksamheten i egen regi, med fokus på det svenska språket och kopplingen till arbetsliv och arbetsmarknad. Det innebär att målen för verksamheten är tydligare för medarbetare och att de insatser eller förändringar som görs ligger i linje med uppdraget.

Ökade volymer. Elevantalet inom egen regi ökade under 2024 vilket är glädjande.

Ökad samverkan och samarbete inom Huddinge kommuns verksamheter. Vux Huddinge samarbetar med Arbetsmarknadsenheten inom GAF, bland annat genom studiebesök för SKY-utbildningen (svenska för kvinnor med fokus på yrkesutbildning) och arbetsförmågeutredningar för elever inom Vux Huddinge med bristande progression. Arbetsmarknadsenhetens yrkessvenska får förstärkning genom undervisning på SFI-nivå på Vux Huddinges. Vux Huddinge erbjuder utbildning för kommunens undersköterskor och vårdbiträden för att stärka kunskaperna i yrkessvenska, vilket är i linje med strukturprogrammet.

Extern regi

Volymförändringar och avtal inom regionen. Stockholms stads beslut att ta tillbaka en stor del av vuxenutbildningen i egen regi har påverkat volymen eftersom många privata aktörer har avvecklat sin verksamhet på grund av volymförlusten.

Statsbidrag. Staten styr i viss mån utbudet av vuxenutbildning via riktade statsbidrag, till exempel bidrag för yrkesvux. Statsbidragen ger utökade möjligheter men innebär samtidigt en osäkerhet i och med deras bristande långsiktighet. Statsbidragen delas ut för ett kalenderår i taget och under 2023 fick Huddinge besked först i september för utbildningar som planerades starta i januari 2024. Det betyder att verksamheten behöver ta beslut om vilka som får läsa på yrkesvux innan finansieringen är klar.

Medarbetarnas medverkan i kvalitetsarbetet

Alla personalgrupper är delaktiga i att ta fram egna mål för sitt arbete under året. Medarbetarnas mål ingår i en målhierarki i enlighet med styrkedjan: statligt uppdrag, nämndmål, skolans övergripande målbild samt individens egna utvecklingsmål. Dessa mål på olika nivåer följs sedan upp under läsåret av närmaste chef och resultaten ligger som en del i bedömning för löneutveckling och som inspel i kommande års utveckling.

Förstelärargruppen har arbetat med systematiskt kvalitetsarbete utifrån elevers behov och kollegiets önskemål. Resultatet har inneburit ökad likvärdighet i undervisningen gällande kursmål och bedömning, provkonstruktion samt tydligare och effektivare upplägg för distanskurser. Stödet till de elever som läser Svenska för medicinsk personal (SFM) har effektiviserats genom pedagogisk utveckling och kollegialt lärande inom lärarlaget, vilket lett till färre studieavbrott. Fokus under året har legat på planen mot kränkande behandling, läroplansmålen och stödet till elever, både enskilt och i grupp. Skolan har två pågående forskningscirkel inom ULF-projektet¹ som syftar till att stärka elevhälsan och organisera för bättre stöd.

Lärarnas delaktighet och inflytande visas i medarbetarenkäten. Svaren är över lag positiva med runt 90 procent som ger positiva svar i frågor som rör inflytande, motivation, delaktighet och tillit.

Elevernas medverkan i kvalitetsarbetet

För att planera kurser och uppgifter utifrån elevernas behov har lärarna en kontinuerlig dialog med eleverna, till exempel genom uppstartsmöten, mittkurssamtal, lärgrupper samt in- och utcheckningar. Eleverna kan även lämna synpunkter genom elevenkäter och självskattningsmallar. Även studieteamet fångar upp synpunkter och behov och jobbar tillsammans med elever och lärare för att göra förändringar, både genom anpassningar för enskilda elever och med fortbildningsinsatser för kollegiet.

Elevenkäten för egen regi 2024 visar att av Vux Huddinges elever upplever 99 procent sig trygga på skolan. Det var även 99 procent av de svarande som var nöjda med undervisningen och som anser att de får den hjälp de behöver för att klara sina studier. Det är 95 procent som kan rekommendera skolan till andra. Cirka hälften av skolans elever svarade på enkäten, med en övervikt på de elever som studerar på plats. En utmaning inför 2025 är att få fler distanselever att svara på enkäten.

---

¹ ULF är ett nationellt samarbete kring praktikinlärande forskning som Huddinge kommun deltar i.

Uppföljning av kvalitetsarbetet under året

Läroplanen för vuxenutbildningen

Vuxenutbildningens kvalitetsarbete, både för egen och extern regi, utgår från läroplanen för vuxenutbildningen.

Läroplanens mål och riktlinjer för området kunskaper

Mål

Det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev i kommunal vuxenutbildning och motsvarande utbildningar får stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar.

- I den utsträckning som framgår av elevens individuella studieplan ska eleven ges möjlighet att
- uppnå kraven för en yrkesexamen som innebär att eleven har en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkeslivet,
- uppnå kraven för en högskoleförberedande examen som innebär att eleven har tillräckliga kunskaper för att vara väl förberedd för högskolestudier, eller
- tillägna sig goda kunskaper i de kurser som ingår i elevens individuella studieplan och som kan användas för vidare studier och i samhälls-, arbets- och vardagsliv.

Riktlinjer

Alla som arbetar inom vuxenutbildningen ska:

- ge stöd och stimulans till alla elever så att de utvecklas så långt som möjligt,
- uppmärksamma de elever som är i behov av stöd, och
- samverka för att göra utbildningen till en god miljö för utveckling och lärande.

Läroplanens mål och riktlinjer för bedömning och betyg

Mål

Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygsriterier som finns för varje kurs.

Vuxenutbildningens mål är att varje elev

- tar ansvar för sitt lärande och sina studieresultat, och
- kan bedöma sina studieresultat och utvecklingsbehov i förhållande till kraven för utbildningen.

Riktlinjer

Läraren ska:

- fortlöpande ge varje elev, och i förekommande fall elevens vårdnadshavare, information om studieresultat och utvecklingsbehov i studierna, och
- redovisa för eleverna, och i förekommande fall deras vårdnadshavare, på vilka grunder betygssättningen sker.

Läraren ska vid betygssättningen:

- göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterier som finns för respektive kurs, och
- beakta även sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen.

Uppföljning av egen regi

Grundläggande vuxenutbildning

Resultat

Andelen godkända elever i Svenska som andraspråk, delkurs 4 är 68 procent, jämfört med 67 procent 2023. Det är stor skillnad mellan klassrumsklasser, där 77 procent för av eleverna är godkända, och distansundervisning med 66 procent godkända.

Analys

Elever som får undervisning på plats, som går en klassrumkurs, har högre måluppfyllelse. På Vux Huddinge läser cirka en tredjedel klassrumskurser. Andelen distansstudenter som går om en kurs ökar, det vill säga att genomströmningen går något långsammare jämfört med 2023. Vi ser också att de elever som har svårt att nå målen har fler och tyngre problem. Distansstudier kräver tid, motivation och studieteknik, och en majoritet av eleverna saknar något eller allt av detta. Till exempel arbetar i princip samtliga heltid parallellt med studierna. Antalet elever som kommer till VUX Huddinge och som inte har kunskaper som motsvarar betyg de fått av externa aktörer ökar. Antalet elever som behöver hjälp hos Studieteamet ökar, liksom antalet elever med fler än två icke godkända betyg.

Under 2024 har Vux Huddinge arbetat för att fler elever ska bli mer aktiva inlärare och därigenom nå godkänt i delkurs 4. Arbetslaget arbetar systematiskt med återkoppling, läroplansmål, likvärdig bedömning, motivation och anpassningar. Stort fokus ligger på att utveckla distanskurserna, eftersom måluppfyllelsen är sämre än för klassrumskurserna och att antalet avhopp är större. Målet är att fler elever som arbetar heltid ska kunna läsa in grundläggande nivå på utsatt tid. Arbetet baseras på den fortbildning laget fått utifrån aktuell forskning.

Vuxenutbildning för hörselnedsatta eller döva

Resultat

Från antagning på Vux Huddinge till ett godkänt betyg tar det enbart 145 dagar och samtliga som slutfört sin kurs har nått godkänt betyg.

Analys

Elever med hörselnedsättning eller dövhet som läser på SFI-nivå har en långsammare progression jämfört med hörande elever. På Vux Huddinge har dessa elever dock helt andra förutsättningar att nå progression.

De elever som skrivs in hos VUX Huddinges SFI undervisning för hörselskadade och döva har i genomsnitt studerat på SFI i 981 dagar. På Vux Huddinge är genomsnittstiden för samma elever enbart 145 dagar tills de avslutat sina studier. Framgångsfaktorer är att alla lärare är behöriga i svenska som andraspråk samt antingen tecken som stöd eller svenskt teckenspråk, grupperna är mindre än i ordinarie undervisning för hörande och lokalerna är anpassade för målgrupperna döva, hörselskadade och dövblinda.

Studier visar att konkreta aktiviteter gör att språket utvecklas snabbare samtidigt som motivationen ökar, vilket gynnar en positiv progression. Lärarna arbetar mycket med vardagssituationer, studiebesök samt museibesök för att vidga ordförrådet och öka kunskaperna om det svenska samhället. Under 2024 har enheten för hörselskadade och döva utökat arbetet med motivation och en del av detta är att låta eleverna göra praktik. Genom projektmedel från Europeiska socialfonden (ESF) har Vux Huddinge tillsammans med Talangakademin blivit beviljade ett treårigt projektbidrag för att validera yrkeskunskaper och erbjuda praktikplatser.

Undersköterska i kombination med grundläggande svenska som andraspråk

Resultat

Det var 64 procent uppnådde yrkesexamen inom utbildningens tidsram. Svenska som andraspråk delkurs 4 hade 100 procents måluppfyllelse under 2024.

Den första årgången som läst Vård och omsorg (VO) tog examen i december 2024. Av samtliga som påbörjade yrkespaketet i januari 2023, visade nivåtesterna att endast en elev hade godtagbara kunskaper i svenska.

Eleverna har därmed gjort en enastående progression på bara två år, samtidigt som de läst yrkeskurser på gymnasial nivå. Av de elever som antogs i januari 2023 har 60 procent avslutat sina studier. De elever som avslutade sina studier i december 2024 hade klarat alla vårdkurser samt delkurs 4 i grundläggande svenska som andraspråk.

Analys

Yrkesutbildningen är en kombinationsutbildning där vårdlärare och SVA-lärare arbetar parallellt i klassrummet, något som vi bedömer är nyckeln till att eleverna nått så långt som de har gjort. Konceptet är mycket framgångsrikt, vilket visas av att samtliga elever som avslutade sina studier i december 2024 har blivit erbjudna fast anställning.

Svenska för medicinsk personal (SFM)

Resultat

Generellt ligger måluppfyllelsen under året högt på alla kurser på SFM. Andelen elever som nått minst godkänt betyg i SFI D ligger på 88 procent, Svenska som andraspråk delkurs 4 ligger på 90 procent.

Analys

Eleverna är yrkesmässigt en heterogen grupp, men samtliga har en stark studiebakgrund på universitetsnivå. Både studievana och motivation är hög inom gruppen. Kopplingen till branschspecifik arbetsmarknad bidrar till att öka kunskaperna om själva yrket och ger eleverna möjlighet att skapa nätverk.

Vi ser att vissa regionalt beslutade övergångar är svåra för eleverna. Åtgärder har satts in, bland annat ett systematiskt kvalitetsarbete gällande stöd, fler lektioner på plats på skolan och bättre uppföljning av elever som inte klarar sina studier. Åtgärderna har gett positiva resultat, färre elever hoppar av och måluppfyllelsen är god.

Svenska för kvinnor med fokus på yrkesutbildning (SKY)

Resultat

Måluppfyllelsen för elever som avslutar sina studier i Svenska som andraspråk delkurs 4, ligger på 80 procent.

Analys

Svenska för kvinnor med fokus på yrkesutbildning (SKY) startade som ett statsfinansierat projekt 2019. Målgruppen var kortutbildade kvinnor som saknade tillräcklig progression inom det ordinarie kurssystemet. Utbildningen utformades för att tillgodose elevernas behov av stöd i studierna med fokus på digitalisering, samhällskunskap, yrkessvenska, studiebesök och praktik. Detta har fram till nu varit ett lyckat koncept, där arbetsmarknadsenheten har stöttat med hjälp av anskaffning av praktikplatser.

Det vi ser nu att målgruppens behov av stöd ökar, eftersom dessa elever har fler och tyngre problem än tidigare. Vux Huddinge har därför inlett en förändring av innehållet. Samarbetet med arbetsmarknadsenheten kvarstår, där elever kan få utökat stöd, bland annat genom utredning av arbetsförmåga.

Uppföljning av leverantörer

Under året har vuxenutbildningen haft fokus på rektorernas pedagogiska ledarskap, bedömning och betygssättning samt hur anordnarna arbetar för att motverka avbrott för elever inom SFI.

Samtliga 22 utbildningsanordnare besöktes, varav fem besök var oanmälda. Kvalitetsuppföljningen pågår kontinuerligt och under hösten följdes 18 av 22 utbildningsanordnare upp. Återstående fyra anordnare följs upp under våren 2025. Handlingsplan och/eller varning utfärdas när bristerna bedöms som relativt allvarliga och därför behöver åtgärdas i närtid. Under året har fyra handlingsplaner begärts in och en varning utfärdats. I ett fall handlade handlingsplanen om bristande redovisning medan övriga tre rör svaga eller bristande resultat av undervisningen. Åtgärdsplaner har krävts in från anordnarna. Varningen rörde felaktig närvaroregistrering. Felet har åtgärdats.

Kvalitetsrapporten utökades med uppgifter om rektors pedagogiska ledarskap. Från ungefär hälften av anordnarna saknas underlag om hur rektorerna arbetar för att säkerställa att all undervisning håller god kvalitet och hur rektorerna har fått fram identifierade utvecklingsområden.

Under året fortsatte arbetet med att utvärdera bedömning och betygssättning, eftersom flera anordnare fick varningar och handlingsplaner under 2023, i huvudsak på grund av bristande betygsunderlag samt för hög betygssättning i förhållande till nationella prov. Arbetet följdes upp under våren 2024 och samtliga anordnare har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med de brister som identifierats.

Svenska för invandrare, SFI

Kurserna inom SFI är indelade i tre olika spår, så kallade studievägar, utifrån elevernas tidigare studievana.

- Studieväg 1 är studievägen dit elever med kort utbildningsbakgrund hänvisas och omfattar kurserna A-D.
- Studieväg 2 riktar sig till de elever med utbildningsbakgrund motsvarande grundskolenivå och omfattar kurserna B-D.
- Studieväg 3 riktar sig till elever med gymnasial eller eftergymnasial utbildningsbakgrund och omfattar kurserna C-D

Antalet elever inom SFI har ökat för samtliga studievägar. I december 2024 var 766 elever aktiva inom SFI jämfört med ca 630 inskrivna elever i december 2023.

Resultat

Andel som klarat minst 2 kurser är 27 procent jämfört med 2023 då utfallet var 34 procent. Avbrotten på SFI låg i genomsnitt på 36 procent, vilket är en minskning från 2023 då avbrotten låg på runt 50 procent.

Under året har lärsträckan, även kallad, genomströmningstiden (antal timmar till betyg) minskat för en stor del av kurserna, jämfört med föregående år. I genomsnitt har eleverna behövt färre timmar att uppnå ett godkänt betyg i kurserna än under 2023 vilket innebär att eleverna nu snabbare kan bli klara med sina SFI-kurser.

Studieväg	Antal timmar 2022	Antal timmar 2023	Antal timmar 2024
1	1965	2092	1968
2	854	850	829
3	465	378	352
TOTALT	3 284	3 320	3 149

Analys

Det är en utmaning att få en övergripande bild över måluppfyllelsen inom SFI, eftersom utbildningen är svår att följa upp. SFI är indelad i fyra olika kurser (även kallade nivåer) och tre studievägar (eller studietempon). Eleverna börjar löpande under året. Det är vanligt att eleverna tar uppehåll i studierna för att ta del av annan insats eller avbryter studierna på grund av arbete. Eftersom de studerandes förutsättningar och behov av SFI ser olika ut finns det inte heller någon bestämd tidsgräns för SFI som skulle kunna vara naturlig att göra uppföljningen vid.

Andelen elever som klarade minst två kurser minskade under året och vi ser ett samband mellan denna nedgång och att vi har haft fler elever på studieväg 1 (nybörjare) under 2024 än under 2023. Denna kategori elever har en begränsad skolbakgrund vilket gör att de har svårare att klara sina kurser på utsatt tid.

Uppföljningen av hur utbildningsanordnarna arbetar med att motverka avbrott för elever inom SFI har gett effekt. Andelen avbrott har minskat från 50 procent till 36 procent under året. Insatser har bland annat varit förbättrade rutiner, tätare kontakt mellan lärare och frånvarande elever samt uppföljning med motiverande samtal. Även studie- och yrkesvägledningen följer upp elever som riskerar avbrott.

Lärsträckan, även kallad genomströmningshastigheten, mäter antal timmar till betyg för våra SFI-elever. Lärsträckan har förbättrats från 3320 timmar år 2023 till 3149, en minskning med fem procent. Förbättringen gäller alla studievägar, utom studieväg 1, och beror troligen på färre nybörjare och att färre elever skrivs in i Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Vidare har vi under 2024 haft ca 170 ukrainare inskrivna på SFI. Målgruppen har en relativt hög utbildningsnivå och är vana att studera vilket kan bidra till att antal timmar minskat.

Däremot har lärsträckan ökat inom studieväg 1. Under våren uppmärksammade vi att elever hos våra anordnare blivit "utskrivna" från SFI, bland annat för att de läst ett stort antal timmar utan att uppnå betyg eller haft återkommande studieuppehåll. Vuxenutbildningen tog tillbaka eleverna till egen regi och startade under hösten 2024 en orienteringskurs i syfte att kartlägga dessa elevers stödbehov och erbjuda mer individuell inläring. Arbetsförmågan utreds i samverkan med arbetsmarknadsenheten, som också kan erbjuda

språkpraktik. Orienteringskursen kommer att fortgå under 2025 och utvärderas under hösten.

Gymnasial vuxenutbildning

Vuxenutbildningen i Huddinge hanterar stora volymer av kursdeltagare varje år. En elev räknas som en kursdeltagare för varje kurs han eller hon deltar i under kalenderåret. Under 2024 var ca 6000 kursdeltagare antagna till fristående gymnasiala kurser i extern regi, var av ca 800 antogs till yrkesutbildningar. Andelen kursdeltagare både inom gymnasiala teoretiska kurser och yrkesutbildningar har sedan 2023 minskat med cirka 25 procent, både på teoretiska kurser och på yrkesutbildningar.

Antalet elever som väljer distanskurser har ökat successivt under den senaste två åren och ligger nu på 80 procent. Det är främst på teoretiska gymnasiekurser som läses på distans.

Samtliga anordnare har fått redovisa hur de genomför de praktiska momenten i kemi och fysik inom distansundervisning. Redovisningar har stämts av med Sveriges nationella resurscentra i naturvetenskap och teknik som konstaterade att samtliga redovisningar var undermåliga. Från och med nästa avtalsperiod kommer dessa kurser inte att erbjudas på distans eftersom det inte går att garantera att eleverna får de kunskaper som ämnesplanerna innehåller när dessa ämnen ges på distans.

Samtliga anordnare som erbjuder yrkesutbildning har fått redovisa hur de praktiska momenten genomförs inom arbetsplatsförlagt lärande, APL. Dessa redovisningar kommer att följas upp under 2025.

De yrkesutbildningar som har flest elever är, liksom föregående år, Barn och fritid, Försäljning och service samt Vård och omsorg.

Tabell 2 Antal unika elever per yrkesutbildning.

Yrkesutbildningar	Antal unika elever 2024
Bygg och anläggning	25
Barn och fritid	185
El och energi	77
Försäljning och service	149
Fordon och transport	32
Hotell och turism	6
Hantverk	49
Naturbruk	4
Restaurang och livsmedel	28
VVS och Fastighet	14
Vård och omsorg	257
Totalt	826

Resultat

Under 2024 hade yrkesutbildningar en viss ökning av måluppfyllelsen, 91 procent, jämfört med från 88 procent föregående år.

Gymnasiala teoretiska kurser hade en måluppfyllelse på 72 procent jämfört med 2023 då måluppfyllelsen var 74 procent. Orsaken till minskningen ligger främst i matematik på distans, som har den lägsta måluppfyllelsen med 39 procent. Positivt är att svenska som andraspråk har en hög måluppfyllelse både i klassrum och på distans. Som tidigare nämnts är det stor skillnad i resultaten för distans och klassrum i de flesta ämnen.

Måluppfyllelse för kurser som bedrivs i klassrum var 72 procent och måluppfyllelse för kurser som bedrivs på distans 63 procent (jämfört med 2023 då siffran var 69 procent). I detta sammanhang sticker kurser i matematik på distans ut med en nedgång från 50 procent till 39 procent.

Tabell 3 Andel godkända elever per fristående kurs, fördelat på klassrum och distans.

FRISTÅENDE KURSER	2024					
	Klassrum betygsatta	Godkända klassrum	Distans betygsatta	Godkända distans	Andel godkända klassrum	Andel godkända distans
-Måluppfyllelse						
Matematik	170	108	256	101	64 %	39 %
Naturkunskap	79	60	286	151	76 %	53 %
Samhällskunskap	20	14	360	244	70 %	68 %
Engelska	65	50	239	153	77 %	64 %
Svenska	35	27	160	104	77 %	65 %
Svenska som andraspråk	167	129	226	169	77 %	75 %
Övriga fristående kurser	38	26	892	601	68 %	67 %
Totalt	574	414	2 419	1 523	72 %	63 %

Analys

De svaga resultaten i distanskurserna är inte acceptabla och under höstens kvalitetsdialoger med utbildningsanordnarna har vi krävt att de vidtar kraftfulla åtgärder för att utveckla distansundervisningen. Samtliga anordnare ska lämna in handlingsplaner med åtgärder. Distansundervisningens måluppfyllelse kommer att vara ett utvecklingsområde även under 2025.

Samtidigt är studier på distans ett populärt val bland eleverna. Minst 75 procent av de studerande inom gymnasial vuxenutbildning väljer distanskurser som studieform. Tyvärr saknar oftast de studerande förutsättningar för att nå målen vid studier på distans. För att motverka trenden har VUX5 renodlat kursutbudet, vilket innebär att utbildningsanordnarna får bättre förutsättningar att planera kursutbudet och förenklar elevens val. Ett tydligt och stabilt utbud kommer förhoppningsvis att öka antalet elever som väljer klassrumskurser.

Övriga områden

Elevhälsa och preventivt arbete

Vuxenutbildningens Studieteam består av biträdande rektor, speciallärare, studiecoach, kurator, samhällsvägledare samt studie- och yrkesvägledare (SYV).

Det finns en tydlig rutin på alla enheter för att följa upp mål, progression och elevärenden. Ett årshjul slår fast vilka aktiviteter som ska göras inom det preventiva arbetet. Återkoppling, delaktighet samt mål och motivation är ledord som Studieteamet och lärarna arbetar efter. Detta arbete, liksom medarbetarnas fortbildning, utgår från elevernas resultat, genomströmningstakt och progression. De elever som inte kommer vidare i sina studier får snabb kontakt med studie- och yrkesvägledare. Vid behov hänvisas elever till arbetsmarknadsenheten (AME) för arbetsförmågeutredningar för att snabbt få rätt insats, antingen via andra skolformer eller aktiviteter från Arbetsförmedlingen eller AME.

Klagomål

Vid klagomål har Vuxenutbildningen en trappa, där eleven först vänder sig till undervisande lärare och sedan går vidare om problemet inte lösts. Elever kan även lämna klagomål via Huddinge.se. Ärenden som inkommer utreds, dokumenteras och vid behov åtgärdas.

Utbildningsval - studie- och yrkesvägledning

Läroplanens mål och riktlinjer för området utbildningsval

Mål

Vuxenutbildningens mål är att varje elev

- får information om arbetslivets aktuella och förväntade kompetensbehov,
- ges möjlighet att få sina kunskaper och kompetenser validerade,
- utvecklar sin självkännet och förmåga till studieplanering,
- medvetet kan ta ställning till fortsatt studie- och yrkesinriktning på grundval av samlade erfarenheter och kunskaper,
- ökar sin förmåga att analysera olika valmöjligheter och bedöma vilka konsekvenser dessa kan få,
- har kännedom om arbetslivets och arbetsmarknadens villkor när det gäller bl.a. arbetsrätt och arbetsmiljö generellt och om möjligt, inom sin studieinriktning,
- har kännedom om möjligheter till vidare utbildning, praktik och arbete i Sverige och andra länder, och
- är medveten om att alla yrkesområden förändras i takt med teknisk utveckling, förändringar i samhälls- och arbetsliv samt ökad internationell samverkan och därmed förstår behovet av personlig utveckling i yrket.

Riktlinjer

Personalen ska, efter en av rektorn gjord arbetsfördelning,

- bidra med underlag för elevernas val av utbildning och yrke,
- informera och vägleda eleverna inför deras val av kurser, vidare utbildning och yrkesverksamhet samt motverka sådana begränsningar av valet som grundar sig på föreställningar om kön och på social eller kulturell bakgrund,
- i informationen och vägledningen utnyttja och ta till vara de kunskaper som finns hos eleverna och verksamhetens personal samt i samhället,
- i undervisningen utnyttja kunskaper och erfarenheter från arbets- och samhällsliv som eleverna redan har eller skaffar sig under utbildningens gång,
- utveckla kontakter med universitet och högskolor samt med handledare och andra inom arbetslivet som kan bidra till att målen för utbildningen nås,
- i utbildningen nyttja kontakter med det omgivande samhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- bidra till att presumtiva elever får information om olika utbildningsmöjligheter.

Resultat

Vux Huddinge har fem studie- och yrkesvägledare som dagligen arbetar med vägledning för sökande till vuxenutbildning i Huddinge kommun.

För att nå personer som saknar gymnasieexamen har studievägledningen aktivt arbetat med att söka upp individer med studiebevis. Utskick via det elevadministrativa systemet har varit ett effektivt sätt att få kontakt med målgruppen. Flertalet har haft begränsade kunskaper om möjligheten att avsluta sina gymnasiestudier men genom studievägledning har de fått bättre förståelse för vilka kurser som krävs för att nå en fullständig gymnasieexamen.

Studievägledning på Vux Huddinge har ett gott samarbete med olika aktörer i kommunen. Under 2024 så fortsatte det arbetet med fokus på Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsenheten samt familjecentralerna i Huddinge.

Vuxenutbildningen och Arbetsförmedlingen har haft gemensamma träffar där arbetssökande fått information om studier på Komvux och möjlighet till studievägledning. Det är gynnsamt att ha dessa träffar när Arbetsförmedlingen kan bevilja bibehållt aktivitetsstöd vid studier på Komvux.

Huddinge kommuns och Arbetsförmedlingens lokala överenskommelse har som mål att påskynda individers etablering i arbetslivet genom att öka antalet som påbörjar reguljär utbildning på gymnasial nivå.

Arbetsförmedlingens mål om att minst en procent av målgruppen ska påbörja studier uppnåddes inte fullt ut, enbart 0,8 procent påbörja studier under perioden.

Samverkan med arbetsmarknadsenheten har etablerats, med fokus på SFI. En effekt är att arbetsmarknadsenhetens handläggare och Komvux studievägledare gemensamt har kunnat ta fram rätt insats för de sökande.

Vidare har Komvux studievägledare påbörjat ett samarbete med familjecentralerna i Huddinge kommun för att genom uppsökande verksamhet få fler kvinnor att studera på SFI.

Fortsatt samarbete med studie- och yrkesvägledarna på Huddinges gymnasieskolor. Under året så har det hållits möte på Vux Huddinge där studievägledarna från Huddinges gymnasieskolor varit inbjudna. Detta har varit uppskattat och målet är att fortsätta med dessa träffar även under 2025. Studie- och yrkesvägledarna har varit på Sågbäcks gymnasium för att informera om studier på vuxenutbildningen och träffat elever som ska lämna gymnasieskolan med få avklarade gymnasiekurser.

Vuxenutbildningen har varit påverkade av att KAA-verksamheten i Huddinge kommun saknat möjlighet att erbjuda adekvat studievägledning och stöd för unga inom målgruppen. För att möta behovet har studievägledning på Vux Huddinge tagit ett större ansvar för de sökande som saknar sysselsättning, inte har examen eller studiebevis och saknar beviljad dispens att läsa på vuxenutbildningen. Det är positivt att KAA-verksamheten har fått utökade resurser under 2025.

Analys

Genom regelbunden samverkan mellan Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsenheten och Vuxenutbildningens studie- och yrkesvägledning kring målgruppen nyanlända har individen få ett bättre planerat stöd där aktiviteter inte krockar med varandra. En utmaning är att de elever som har beslut om insatser i form av vägledning och orienteringskurser är väldigt språksvaga vilket begränsar möjligheten till riktigt bra kvalitet. Här kan ett utökat användande av språkstöd på modersmål i kurserna samt användning av tolk vid vägledningssamtal vara möjliga lösningar.

Kontakten mellan vuxenutbildningen och KAA har under 2024 varit kontinuerlig vilket bidraget till ett gott samarbete mellan verksamheter. Det har underlättat övergången för de unga som börjat läsa på Komvux. Flertalet av dessa individer har neuropsykiatriska diagnoser, ofta med tilläggsdiagnoser. Den växande skaran unga som saknar gymnasieexamen och som står utan sysselsättning är oroande och samarbetet med KAA behöver utökas under kommande år.

Studie- och yrkesvägledningen är tillgängliga genom både drop-in samtal och bokade samtal. Genom vägledningssamtalen minskar risken för felval och eleven får en genomtänkt studieplanering.

Sammanfattning

Vuxenutbildningen består av flera olika verksamhetsområden och under 2024 har inriktningen för arbetet varit att arbeta enligt strukturprogrammet. Skolledningen har renodlat uppdrag och ansvarsområden. Rektor för vuxenutbildningen har fokus på att följa upp verksamheten i extern regi. En biträdande rektor ansvarar för verksamheten i egen regi. Utanför detta har flytten till nya lokaler tagit stor plats.

Arbetet med att planera och dimensionera för arbetsmarknadens behov pågick under året och kommer att fortsätta under 2025. Arbetet sker i samverkan med Arbetsförmedlingen samt arbetsmarknadsenheten och näringslivssektionen i Huddinge kommun. Den lokala överenskommelsen med Arbetsförmedlingen innebär bland annat att personer inskrivna på Arbetsförmedlingen anvisas till informationsmöten med Vuxenutbildningens studie- och yrkesvägledare. Studie- och yrkesvägledningen har även genomfört riktade insatser, bland annat uppsökande verksamhet, för att locka sökande till yrkespaket.

En trend inom Vuxenutbildningen är att eleverna har fler och tyngre problem, som inlärningssvårigheter, neuropsykiatriska diagnoser samt problem med hälsa, bostad eller ekonomi. För att möta elevernas behov av stöd har studieteamet utökats liksom samarbetet med arbetsmarknadsenheten. En orienteringskurs startades under året för elever som inte klarar sina SFI-studier med syfte att kartlägga dessa elevers stödbehov och erbjuda mer individuell inlärning.

Egen regi

Inom egen regi har Vux Huddinge fokuserat på att utveckla kvalitén i förhållande till läroplansmålen samt kvalitetsutveckling inför införandet av ämnesbetyg kopplad till Gy25. Ledningen har arbetat strategiskt med att öka andelen lärare med legitimation eller annan relevant behörighet. Vuxenutbildningens riktade utbildningar i

egen regi visar goda resultat. Elever på VUX Huddinges SFI undervisning för hörselskadade och döva har i genomsnitt avslutat sina studier efter enbart 145 dagar. Det ska jämföras med att de i genomsnitt redan studerat på SFI i 981 dagar hos externa utförare utan att lyckas avsluta sina studier. Även utbildningen *Undersköterska i kombination med grundläggande svenska som andraspråk* är framgångsrik, alla elever som avslutade sina studier i december 2024 har blivit erbjudna fast anställning. Bakom framgångarna ligger satsningar på behöriga lärare och undervisning som anpassas efter elevernas behov. För verksamheten i egen regi som helhet är eleverna nöjda med undervisningen och 95 procent kan rekommendera sin skola till andra.

Extern regi

För extern regi ser vi att den omfattande uppföljning av betyg och bedömning hos våra auktoriserade anordnare gett positiva resultat, bland annat genom en minskad skillnad mellan betyg på nationella prov och kursbetyg. Arbetet med att säkerställa en rättssäker bedömning och betygssättning inom extern regi är ett prioriterat område även under 2025.

Uppföljningen av hur utbildningsanordnarna arbetar med att motverka avbrott för elever inom SFI har gett effekt. Andelen avbrott har minskat från 50 procent till 36 procent under året. Insatser har bland annat varit förbättrade rutiner, tätare kontakt mellan lärare och frånvarande elever samt uppföljning med motiverande samtal. Även studie- och yrkesvägledningen följer upp elever som riskerar avbrott.

Att läsa på distans är ett populärt val bland eleverna. Distansstudier kräver tid, motivation och studieteknik och tyvärr har få elever förutsättningar att nå målen vid studier på distans. Distansundervisning i extern regi håller heller inte alltid måttet, bland annat visade en kontroll att de praktiska momenten i kemi och fysik var undermåliga. Från och med nästa avtalsperiod kommer dessa kurser inte att erbjudas på distans. Samtliga anordnare ska lämna in handlingsplaner för att utveckla distansundervisningen. Distansundervisningens måluppfyllelse kommer att vara ett utvecklingsområde även under 2025.

Prioriterade förbättringsåtgärder

Vuxenutbildningen ser följande behov av framtida åtgärder och mål.

Egen regi

- Fortsätta att utveckla verksamheten i enlighet med Strukturprogrammet.
- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet gällande läroplansmålen samt planen mot kränkande behandling.
- Utveckla stödet till elever med fokus på motivation och delaktighet.

Extern regi

- Fortsätta att utveckla verksamheten i enlighet med Strukturprogrammet.
- Följa upp distansundervisningen och åtgärder för att öka måluppfyllelsen på teoretiska kurser.
- Utforma tydliga mål samt ändamålsenliga uppföljningsmål för SFI.